Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 63 Lwów, Niedziela dnia 16 Marca 1924 Rok XLII

LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

PRENUMERATA: Miesięczn. we Lwowie 6,000.000 mp. z dostaw. do domu 6,500.000 m. z przesyłką w Polsc. 6,50.0000 mp, w innyc. państw. 10,000000 m.

CENA NUMERU **250.000** marek polskich. Na dworcach kolejow. 300.000 mp.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwycz. za tekstem 8 gr. Nadesłane 20 gr. Nekrologja 15 gr Na pierwszej kol. 30 gr. Przed kron. i w rubryce „Repertuar" 27 gr. Po kronice i komun. 22 gr. Dział ekonom. 30 gr. Drobne ogł. za każdy wyraz 3 gr. Kupno i sprzedaż 5 gr. Matrym. 6 gr. Posz. pracy 2 gr. Paski na kolumn. tekst. po 27 gr. Ogłosz. zagr. o 50% drożej.

1. złp. = 1,800.000 mp Ceny ogłoszeń w zł. p. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Na drodze naprawy skarbu.

Trzeci miesiąc mija od czasu zapoczątkowania sanacji skarbu polskiego, polegającej na reorganizacji całości naszego systemu gospodarczego. O ile więc z jednej strony można już dziś mówić o pewnych realnych wynikach, to z drugiej nie wolno zapominać o tem, że te trzy miesiące są naprawdę zaledwie najpierwszym początkiem , powiedzmy odrazu: dobrym początkiem, lecz do ukończenia dzieła potrzeba jeszcze ogromnego natężenia energji społecznej.

Niewątpliwie ustabilizowanie się marki polskiej, przejście do teoretycznego złotego polskiego, waloryzacja podatków i wszelkich dochodów publicznych — wszystko to nieraz jest dotkliwem dla pojedyńczych organizacji gospodarczych, w całości jednak dało rezultat ogromnie doniosły. Dało bowiem możność ostatecznego realnego przechodzenia do normalnej gospodarki tak publicznej jak i prywatnej.

Nie wolno się jednak łudzić, że reorganizacja jest już ukończoną, że ciężkie czasy przeszły i że odtąd wszystko już będzie dobrze. Byłoby to błędem nie tylko ze względu na psychologię społeczną, gdyż zawód każdy łatwo mógłby się przeobrazić w panikę, lecz także ze względu na konieczność dalszej wielkiej ofiarności i silnego poparcia całego narodu w akcji naprawy skarbu.

Wszelkie konieczne, ujemne dla poszczególnych jednostek, skutki okazać się dopiero będą mogły w całej pełni po upływie dłuższego czasu. Trzeba jednak tu zauważyć z uznaniem, że rząd p. Grabskiego czyni naprawdę wiele, by czas krytyczny był jak najbardziej znośny i by wśród tego nie ucierpiały zdrowe organizacje gospodarcze. Pod tym względem jednak najwięcej może uczynić samo społeczeństwo. Im szybciej i z mniejszym oporem przystosuje się do nowych warunków, nieraz może po drakońsku narzucanych, tem szybciej minie ten kryzys gospodarczy. Chodzi tu oczywiście o zrozumienie tego faktu nie tylko przez jednostki, ale i przez cały ogół.

Poza skutkami reorganizacji gospodarstwa, które narazie odbijają się ujemnie na jednostkach, najtrudniejszym do zniesienia dla ogółu jest ciężar szeregu danin na rzecz państwa, i to w chwili, gdy brak gotówki potęguje się coraz bardziej a konjunktura gospodarcza stale słabnie.

Niewątpliwie, o ile się zważy wielką ilość podatków różnego rodzaju, po raz pierwszy może w naszych dziejach, naprawdę ściąganych, trudno jest żądać od obywateli, by mogli się zdobyć na jakiekolwiek unieruchomienie kapitału. czy to w postaci zakupna akcji Banku Polskiego, czy też subskrybowania pożyczki. A jednak nie można odmówić słuszności w działaniu pana Grabskiego, który właśnie w tej samej chwili, w której śruba podatkowa zaciska się do ostatecznych granic, zawezwał obywateli do finansowania Banku Polskiego, czy też pożyczki kolejowej i dolarowej.

Niedobrą może przysługę czyni reklama, nawołująca do subskrybcji Banku Polskiego w imię ofiarności na rzecz państwa. Bank emisyjny jest wogóle jednym z najbardziej uprzywilejowanych i korzystnych interesów handlowych. Rozumie to doskonale każdy kapitalista, a w wypadku tworzenia przedsiębiorstwa tych rozmiarów, co Bank Emisyjny, chodzi wyłącznie o wielki kapitał. Liczenie na drobnych kapitalistów zwłaszcza u nas, gdzie nie istnieje właściwie typ tego rodzaju, byłoby niesłuszne. O ile drobni subskrybenci pokryją 20% kapitału — będzie to niewątpliwie wielkiem powodzeniem. Co do reszty musi być mowa o wielkim kapitale. który niewątpliwie będzie się targował, stawiał warunki i t. d. ale który siłą rzeczy zajmie tam dominujące stanowisko.

Wielki kapitał, którego ciężar podatków dotknie (absolutnie biorąc) minimalnie, będzie mógł w ten sposób swoje zapasy oddać do ogólnego obrotu, organizowanego na nowych podstawach.

Jak widać z dotychczasowej działalności min. Grabskiego, chodzi mu o zgromadzenie jak największej ilości pieniędzy i to w terminie równoczesnym i najszybszym. Dlatego poza daninami i poza Bankiem Polskim (na co zresztą idące fundusze mają określony cel), jeszcze z jednego źródła pragnie wyciągnąć kapitał. Pożyczka dolarowa, która w tych dniach zostanie ogłoszona, będzie miała na celu wydobyć pieniądze wolne, gdziekolwiek tylko się znajdują. Zasada premiowa będzie niewatpliwie rzeczą ogromnie przyciągającą i wielka ilość bezczynnego kapitału, przechowanego wśród szerokiego ogółu, pokryje szybko tę pożyczkę.

Jak widzimy, polityka wykorzystania wszelkich dochodów, w jakiejkolwiek formie, potrzebnych do dalszej reorganizacji całości naszych stosunków gospodarczych, jest planowa i ma szanse wszelkiego powodzenia.

Quis.

Nowy doniosły etap w naprawie skarbu.

Korzystna pożyczka włoska dla Polski. — Szczegóły układu.

Warszawa. (Pat.) Wydział politycz. prasowy prez. Rady min. komunikuje: 13 bm. wieczorem powróciła z Rzymu do Warszawy delegacja polska w skład której wchodzili: Dyr. dep. min. skarbu p. dr. Marjan Głowacki i dyr. monopolu tytoniowego p. K. Bełza-Ostrowski i star. radca prok. państwa p. Werner. Delegacja przywiozła podpisaną w Rzymie konwencję w sprawie zezwolenia na wypuszczenie we Włoszech obligacji polskiego monopolu tytoniowego na sumę 400 miljonów lirów. Konwencja podpisana została w Rzymie w pałacu Chigi dnia 10 bm. Ze strony rządu włoskiego podpisali ją p. prezes rady min. i min. spraw zagran. Mussolini, min. skarbu Albert de Stefani i min. gospodarstwa społecznego prof. Corbin. Na mocy tej konwencji rząd włoski udzielił gwarancji pożyczce w przedmiocie regularnej spłaty procentów i amortyzacji długu na wypadek wojny. Całą pożyczkę przejął na swój rachunek „Banco-Comerciale Italiano" jeden z najpotężniejszych banków w Europie, obowiązując się wpłacić natychmiast po dostarczeniu przez rząd polski obligacji 40% ogólnej sumy co nastąpi z początkiem kwietnia br., resztę zaś 50% w dwa tygodnie po rozpisaniu subskrypcji co nastąpi 31. maja br. Pożyczka wypuszczona będzie po kursie od 87 do 89 za 100. Oprocentowanie wynosi 70% od 100. Pożyczka wolna jest od wszelkich podatków i zabezpieczona została dochodami polskiego monopolu tytoniowego. Pożyczka spłacalną jest w drodze losowań w ciągu lat 20-tu. Obligacje będą notowane na wszystkich giełdach włoskich. Polski monopol zawarł równocześnie układ dotyczący dostawy tytoniu udzielając grupie Hugo i Falco Pecioli prawa dostarczania na warunkach konkurencyjnych 60% swego ogólnego zapotrzebowania na tytonie zagraniczne. W tej ilości mieścić się będzie 2% tytoniu produkcji włoskiej. Rada ministrów natychmiast po przyjeździe delegacji zebrała się na nadzwyczajne posiedzenie celem wysłuchania sprawozdania. P. premier podziękował członkom delegacji za przeprowadzenie tak korzystnej dla Polski pożyczki. Następnie p. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał rozporządzenie w sprawie tej pożyczki. Szybkie załatwienie pożyczki zawdzięcza Polska w głównej mierze decydującej roli p. prez. min. Mussolini'ego. Zbawienne skutki ustawy w okresie sanacji skarbu ujawniły się w całej pełni. Uzyskanie pożyczki jest zwycięstwem decydującem o powodzeniu naprawy skarbu.

Układ rzeczony ma być zatwierdzony i ogłoszony równocześnie w obu państwach.

—oo—

Terror litewski.

Prześladowania religijne. — Zamach bombą.

Kowno. (Pat.) W kościołach tut. Litwini w ostatnich dniach uprawiają wobec Polaków terror o wiele silniejszy niż dawniej. Dnia 8 marca do kościoła Pokarmelickiego wtargnęła banda Litwinów przerywając nabożeństwo i obrzuciła księdza Maciejowskiego obelżywemi wyzwiskami grożąc mu wywiezieniem na taczkach. Proboszczowi kościoła z trudem tylko udało się uwolnić księdza Maciejowskiego z rąk Litwinów. Dnia 9 marca w kościele św. Trójcy tłum Litwinów obrzucił najgorszymi wyzwiskami księdza wygłaszającego kazanie z ambony a następnie rzucił się na zebranych w kościele Polaków, wypędził ich z kościoła a wielu dotkliwie pobił. Władze litewskie nie reagowały w żadnym wypadku.

Kowno. (Pat.) W Wilkomierzu w czasie balu polskiego, rzucili Litwini do sali balowej bombę, której wybuch wysadził okna i drzwi sali. Z obecnych na szczęście nikt nie poniósł szwanku. Zawezwana policja litewska, zamiast zająć się ściganiem złoczyńców, skierowała oskarżenie przeciw Polakom, zarzucając im prowokację.

Płacimy:

Frank waloryzacyjny 15. marca	1800000
Frank waloryzac. na 16. marca	1800000
Frank kolejowy od 1—15 III.	1800000
Frank pocztowy 1—15 III.	1800000
Frank tytoniowy od 10—14 III.	1800000
Dolar	9300000
List zwykły . . .	200000
1 klg. chleba . . .	540000

Ratyfikacja traktatów.

Sejm ratyfikował traktat w Saint Germain i traktat handlowy z Japonją. Owacja dla przedstawiciela Japonji. — Konwencje międzynarodowe. — Nadużycia w zakresie odbudowy. — Znów p. Kucharski.

Warszawa 14 III. Tel. wł. (G). Dzisiejsze posiedzenie sejmu poświęcone było ratyfikacji traktatów: przyjęto mianowicie w 2 i 3 czytaniu ustawę o ratyfikacji traktatu pokoju między mocarstwami sprzymierzonymi a Austrją, podpisanego w Saint Germain 10 IX. 1919 r.; referował pose Dębski (Piast), z którego wywodów notujemy co nast: mówca stwierdza, że traktat nie zadawala Polski, musimy go jednak przyjąć dla zachowania dobrych, sąsiedzkich stosunków. Z likwidacji banku austro-węgierskiego Polska otrzymała 1.000.000 złotych kor., tabor kolejowy: 1.700 parowozów, 4.000 wagonów osob., 35.000 wagonów towarowych. — „P. P. S." głosowała przeciw przyjęciu traktatu, a pos. Liebermann w przemówieniu swem zwraca uwagę, że ratyfikacja traktatu w Saint Germ. utraciła aktualność. Traktat w St. Germain odstąpił część terytorjów polskich mocarstwom sprzymierzonym oraz obciążył bardzo znacznie Polskę, wobec czego mówca wypowiada się przeciw. Następnie przyjęto traktat handlowy z Japonią, przyczem posłowie zgotowali burzliwą owację obecnemu na posiedzeniu przedstawicielowi Japonji. Przyjęto również w 2 i 3 czytaniu ustawę w sprawie przystąpienia Polski do międzynarodowych konwencji haskich z październik a z 1907 o prawach i zwyczajach wojny lądowej państw i osób neutr. w razie wojny. — Ponadto przyjęto w 2 i 3 czytaniu ustawę w sprawie przystąpienia Polski do międzynarodowej konwencji dotyczącej wymiany dokumentów rządowych i wydawnictw naukowych literackich. W 2 i 3 czytaniu przyjęto również ustawę, zmieniającą rozporządzenie min. skarbu w zakresie obrotów pieniężnych w obcej walucie z innymi krajami. — Następnie przystąpiono do dalszego ciągu dyskusji nad ustawą o odbudowie. Pos. Uziembło (I. P. S.) w przemówieniu swem wspomniał o nadużyciach w zakresie odbudowy i o wyniszczeniu skarbu polskiego; oświadczył on między innemi, że min. skarbu Wł. Kucharski, otrzymał w r. 1919-tym 1.000.000 koron jako zaliczkę na dostarczenie papy, a w r. 1921 zwrócił skarbowi 700.000 mkp., licząc 70 fen. za jedną koronę. Kiedy zwrócono się do p. Kucharskiego w sprawie zwrotu papy, nie dał odpowiedzi, a urzędnicy ministerjalni twierdzili, że wogóle papy nie posiadał. — Poseł Uziembło stwierdza(że na kresach z 1,672.000 zniszczonych domostw, odbudowano zaledwie 52%. Pozatem załatwiono wnioski, poczem przerwano posiedzenie. Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek.

Trzeźwy głos niemiecki o sprawie Kłajpedy.

Kłajpeda-Gdańsk. — Niebezpieczeństwo kazuistyki Ligi Narodów.

Gdańsk. (AW.) „Baltische Presse" w artykule poświęconym obecnej sesji Rady Ligi Narodów porusza między innymi sprawę Kłajpedy, pisząc, że uznanie status quo w Kłajpedzie, stworzonego w drodze gwałtu a zwróconego wyraźnie przeciw Polsce, mogłoby wytworzyć atmosferę bardzo nieprzychylną dla ideji Ligi Narodów wobec pokojowej polityki Polski względem Gdańska. — Obecnie chodzi o to, czy Polska otrzyma pomyślne warunki w Kłajpedzie i czy jej prawa w Gdańsku nie zostaną uszczuplone przez formalistyczną kazuistykę. Chodzi o to, czy Gdańsk i Kłajpeda mają stać się terenem interesów jednostronnych i monopolu handlowego, czy też oba porty, jako porty wolne, mają służyć w najszerszem tego słowa znaczeniu rozwojowi pokojowemu światowej konkurencji gospodarczej. Gdyby nastąpić miało pierwsze rozstrzygnięcie, Europa rozpaśćby się musiała na dwa obozy, a co zatem idzie, pod znakiem zapytania stanełoby dalsze istnienie Ligi N.

Nawiązanie stosunków z handlem kolonjalnym.

Warszawa 14 III. Tel. wł. (G). Centr. organ. spółdzielcza wysyła za granicę specjalną delegację, która uda się do Hamburga, Rotterdamu i Amsterdamu w celu sprawdzenia na miejscu notowań cen artykułów kolonialnych, szczególnie kawy i herbaty, ze względu na tendencję zwyżkową tych artykułów na rynku światowym. Delegacja ma też na celu zawiązanie bezpośrednich stosunków handlowych z zagranicą.

S rawa zaopatrzenia w cukier.

Warszawa. (Pat.) Sejmowa komisja do walki z drożyzną, po rozpatrzeniu wniosku nagłego w sprawie zaopatrzenia ludności w cukier, przyjęła rezolucję, wzywającą rząd do obniżenia akcyzy od cukru i umożliwienia korzystania z kredytu akcyzowego związkom spółdzielczym i miastom. Inna rezolucja domaga się dalszego utrzymania interwencji rządu w sprawie zaopatrzenia w cukier związków spółdzielczych i miast, oraz żądania kalkulacji cen cukru.

O udział rolników w Radzie Gospodarczej.

Warszawa. (AW). Premier Grabski przyjął delegację rolników, którzy domagali się udziału rolników w Radzie gospodarczej. Premier wyjaśnił, że Rada zajmowała się dotąd przesileniem przemysłowem i przyrzekł rolnikom odpowiedni udział w Radzie.

Wycofane z obiegu banknoty.

Warszawa. (AW.) Min. skarbu zapowiada ukazanie się w najbliższym czasie rozporządzenia o wycofaniu z obiegu odcinków markowych po 1, 5, 10, 20, 100, 500, 1000 i 5000 mkp. Odcinki te stracą charakter prawnych środków płatniczych po upływie 3 miesięcy od chwili ogłoszenia rozporządzenia.

—oo—

Senat w obronie właścicieli domów.

Warszawa. (AW). Komisja senacka zakończyła rozprawę nad projektem o ochronie lokatorów. Ustawa wprowadza szereg poprawek, przeważnie na korzyść właścicieli domów. Na plenum senatu ustawa wejdzie 20 b. m.

Nadużycia przy dostawach wojskow.

Warszawa 14 III. Tel. wł. (G). Pos. Moraczewski zainterpelował min. spr. wojsk. w sprawie nadużyć przy dostawach dla zaprowiantowania W. P. w D. O. K. Lublin.

Drażniący incydent.

Warszawa. (AW.) Na dzisiejszem posiedzeniu komisji budżetowej podczas dyskusji nad budżetem policji państwowej wydarzył się incydent z powodu niestosownego zachowania się posłów ukraińskich, którzy przyrównywali policję polską do czerezwyczajki. Oświadczenie to wywołało burzliwy protest innych członków komisji. Posłowie ukraińscy wśród wrzawy opuścili salę obrad.

Wyrok na p. Menczla.

Wczoraj ogłoszony został wyrok sądu koleżeńskiego klubu sprawozdawców sejmowych w sprawie sprawozdawcy sejmowego „Echa Warszawskiego" oraz korespondenta lwowskiej „Gazety Porannej" i „Gazety Lwowskiej". Sąd orzekł, że p. Menczel dopuścił się naruszenia godności stanu dziennikarskiego przez agitację na rzecz uwzględnienia interesów właścicieli kinoteatrów. Zarzuty poczynione p. Menczlowi dotyczą dwóch spraw: podjęcia się tej agitacji a powtóre zachowanie się jego od chwili, kiedy marszałek sejmu zakomunikował zarzut otrzymania kwoty pieniężnej w dolarach za propagandę wśród posłów. Rozpatrując działalność p. Menczla doszedł sąd koleżeński do przekonania, że była ona w swoich przejawach pośrednich pozbawiona skrupułów i refleksji obyczajowej.

—oo—

Spór Perl-Ilski.

Warszawa. 14. III. Tel. wł.) (G) Wyrok sądu w sprawie pos. Perla, który oskarża p. Ilskiego o oszczerstwo nie został jeszcze ogłoszony.

Zwycięstwo franka.

Londyn. (AW.) Według „Tel. Comp." od 2 ostatnich dni na rynkach dewizowych jest duży popyt na franki. Spowodował go Morgan, czyniąc duże zakupy dla podwyższenia kursu franka. Akcja uzdrowienia waluty francuskiej znajduje w N. Jorku poparcie kół finansowych, gdyż dalszy spadek franka wywołałby na rynkach finansowych zaniepokojenie.

SPADEK WALUT NA GIEŁDZIE PARYSKIEJ.

Paryż. (AW.) Wskutek pomyślnych wiadomości o pożyczce amerykańskiej dla Francji w wysokości 100 miljonów dolarów, giełda paryska wykazuje dziś spadek walut wysokocennych. Za dolara płacono 22 fr., wobec 27 fr. w poniedziałek, za funt 97, wobec 119 w poniedziałek.

CIOS DLA BANKÓW NIEMIECKICH.

Wiedeń. (Pat.) „Wr. Allg. Ztg." z Paryża. Jak zgodnie twierdzą berlińscy korespondenci pism paryskich, poprawa kursu franka francuskiego była zabójczym ciosem dla wielu banków niemieckich, przyczem szczególnie miał ucierpieć bank Mendelsohna.

Moskwa przeciw związkowi państw bałtyckich.

Moskwa. (AW). Stiekłow w „Izwiestjach" zwraca się przeciw związkowi państw bałtyckich. Twierdzi, że Polska odgrywa dominującą rolę w tym związku, nadając charakter raczej agresywny niż obronny. Zdaniem Stiekłowa, związek bałtycki jest instytucją niepotrzebną, gdyż państwom bałtyckim ze strony Rosji nic nie grozi. Arykuł pisany jest w takim duchu, jakoby rząd sowiecki z własnej woli w swym czasie łaskawie zgodził się na utworzenie państw bałtyckich i oddzielenie ich od państwa rosyjskiego.

Frunze zastępcą Trockiego.

Moskwa. (AW). Dotychczasowy zastępca Trockiego, Sklanskij, ustąpił z zajmowanego przezeń stanowiska zastępcy prezesa rew. woj. sow. Stanowisko to objął w charakterze zastępcy Trockiego Frunze — dotychczasowy dowódca wojsk okręgu ukraińskiego i wiceprzew. rady komisarzy ludowych Ukrainy.

Propaganda antyrumuńska w Rosji.

Moskwa. (AW). W związku z projektowaną konferencją rumuńsko-sowiecką we Wiedniu, rozpoczęto na całem terytorjum SSSR. niezwykle intenzywną agitację antyrumuńską w związku ze sprawą Bessarabji. Odbywają się wszędzie demonstracje i wiece pod hasłem „precz z okupacją rumuńską w Bessarabji", „niech żyje wolna republika mołdawiańska".

Interwencja w sprawie uwięzionego arcyb. Cieplaka.

Londyn. (Pat.) Według wiadomości z Rzymu. Ojciec Św. wystosował do Mac Donalda pismo. w którem prosi go o współdziałanie w akcji wszczętej przez Stolicę Apostolską u rządu sowieckiego, a mającej na celu uwolnienie z więzienia w Petrogradzie arcybiskupa Cieplaka i 12 innych księży katolickich więzionych w rozmaitych miastach w Rosji sowieckiej.

Zapowiedź konferencji kowieńskiej.

Kowno. (Pat.) Termin konferencji kowieńskiej ustalono ostatecznie na 28 marca br. Konferencja potrwa trzy dni. Na czele delegacji łotewskiej stanie min. Seja. Na czele delegacji estońskiej minister Hacke. Jest rzeczą możliwą, iż Finlandja wyszle na tę konferencję swego przedstawiciela w charakterze obserwatora.

Zabawa Gdańska w wielką politykę.

Gdańsk. (AW). Na ostatniem posiedzeniu Sejmu gdańskiego przyjęto wniosek komunistów w sprawie uznania republiki sowieckiej. Wniosek przekazano senatowi, który ma przedłożyć rządowi polskiemu wniosek o uznanie sowietów imieniem Gdańska. Przeszedł również wniosek komunistów o nawiązanie ściślejszych stosunków handlowych między Gdańskiem a sowietami.

Spór o miejsce wyładowania amunicji polskiej.

Westerplatte miejscem wyładowania. Prowizoryczne przyznanie Holmu.

Genewa 14 III. Referent Quinonez de Leo zakończył raport w sprawie wyładowania amunicji polskiej w Gdańsku.

Miejscem wyładowania będzie odtąd Westerplatte, która przechodzi na własność Rady portu, lecz oddana zostanie na wyłączny użytek Polski.

Rada portu wyda bezpośrednio dyspozycje co do budowy basenu i przedłużenia linji kolejowej. Rząd polski i senat woln. m. Gdańska ponoszą koszta po połowie. Przed przebudową Westerplatte Polska bedzie ładowała amunicję w basenie portu wolnego, co nie wyklucza ewentualnych odmiennych dyspozycji. Co do wyładowania niewybuchowych materjałów wojennych w innej części portu, specjalny komitet ustali regulamin wyład.

Polska zobowiązuje się z możliwym pospiechem przetransportować amunicję przez Gdańsk Z chwilą objecia Westerplatte, rząd polski odpowiada w całości za szkody, wynikające z wybuchu amunicji. Po referacie, admir. Zwierkowski uzasadniał stanowisko Polski, stwierdzając, że Polska domaga się zasadniczo rozszerzenia terenu Holmu w okresie trwania przebudowy Westerplatte. Delegat Hannotaux poparł goraco stanowisko Polski. Na popoł. posiedzeniu przyjęto wniosek ref. Qunonez de Leo, aby pozostawić Polsce prowizorycznie Holm na 6 miesięcy. Delegat Hannotaux zastrzegł że uchwała nie wyklucza powrócenia do tej sprawy.

---oo---

Zwycięstwo Poincarego.

Paryż 14 III. Senat prowadził w dalszym ciągu badania projektów finansowych. Wszyscy mowcy, nawet i ci, którzy krytykowali zaproponowane przez rząd zarządzenia, aprobowali politykę zagraniczną Poincarego.

Wybory w Niemczech.

Berlin. (Pat.) Wolff. Prezydent Rzeszy na podstawie paragr. 66. ustawy wyborczej wyznaczył wybory do parlamentu na dzień 4 maja br.

Umowa Stinnesa z ros. syndykatem naftowym.

Berlin. (Pat.) „Nordd. Allg. Ztg." donosi: Stinnes zawarł umowę z wszechrosyjskim syndykatem naftowym, zapewniając mu wyłączną sprzedaż benzyny rosyjskiej i olejów dla Niemiec, Czechosłowacji i Skandynawji. Umowę zawarto tymczasowo na 1 rok, z zastrzeżeniem przedłużenia jej po upływie tego terminu. Dostawy na mocy powyższej umowy rozpoczną sie natychmiast

Ustępstwa dyktatora Hiszpanji.

Madryt. (Pat.) Primo de Rivera omówił wobec dziennikarzy działalność dyrektorjatu i sytuacje ekonomiczną i finansową Hiszpanji. Oświadczył on, że nie cofnie się przed niczem celem rozwiązania sprawy Marocca. W dalszym ciągu oświadczył, że gubernatorzy wojskowi zostaną niebawem zastąpieni przez cywilnych. Dyrektoriat odniósłby się przychylnie do organizacji, która w pewnych warunkach zastąpiłaby dyrektoriat.

Nowy mord polityczny.

Angora. (Pat.) Tausig pasza, minister sprawiedliwości w gabinecie mezopotamskim, został zamordowany.

Zdrowy ferment w Bratniej pomocy studentów uniw. J. K.

W roku ubiegłym „Młodzież Wszechpolska" i inne endeckie odłamy młodzieży akademickiej, ignorując już wówczas silnie rozwinięte stowarzyszenia lewicowe przeprowadziła na wiecu ad hoc urządzonym, w sposób nigdzie nie praktykowany, wybory do Naczelnego Komitetu Akademickiego. Młodzież lewicowa zmuszoną więc została do utworzenia własnego przedstawicielstwa jakim jest nowo ukonstytuowana Lwowska Rada Akad., wybrana legalnie przez wybory przeprowadzone według wszelkich przyjętych i uznanych zasad. Wykroczyły się więc dwa przedstawicielstwa młodzieży akademickiej — nawiasem powiedziawszy objaw niezdrowy.

Bratnia Pomoc, będąc do niedąwna prawie wyłącznie domeną młodzieży endeckiej, miała swego przedstawiciela w owym Nacz. Kom. Akad. i stan ten trwa do dziś.

„Tempora mutantur", i toteż jakoś tak się stało, że mimo dość wielkich przeszkód stawianych przez partję dominującą — spora ilość młodzieży przekonań, bądź lewicowych, bądź umiarkowanych, znalazła się w Brat. Pom. i to nawet w jej Wydziale.

Ostatnie posiedzenie Wydziału było właśnie widownią walki stoczonej między młodzieżą stojącą na stanowisku apartyjności Bratn. Pom. ze względu na samopomocowy ogólny charakter T-wa a młodzieżą szowinistycznie „narodową". Chodziło mianowicie o wycofanie delegata Brat. Pom. z N. K. A. Sprawę referował w 2 przemówieniach kol. Życzkowski wykazując, że istnienie obecnego stanu nadaje T-wu charakter wybitnie partyjny i kłócący się z jego celem. Lecz widocznie obecny wydział Bratn. Pomocy jeszcze nie dojrzał do tego stopnia, żeby zająć w każdej sprawie krytyczne i objektywne stanowisko, gdyż po długiej i gorącej dyskusji tak jasny i zrozumiały wniosek upadł, wobec czego kol. Życzkowski złożył funkcje sekretarza T-wa.

Walka tym razem chwilowo przegrana, ale sam fakt może posłużyć jako przestroga dla tych którzy uważają się jeszcze za wyłącznych panów sytuacji, że istnieją jeszcze inni, których względnie nal żу a wybieranie drogi bezwzględnej walki zamiast zgody i porozumienia, może przybrać epilog dla nich nie przewidziany. J. G.

Na krawędzi dnia.

W OBRONIE OBROŃCÓW KINA.

Lubię kino. Nie zrażają mię ani pchły ani nudna muzyka, płynąca z rozbitego pianina, pękniętej wiolonczeli i zakatarzonych skrzypiec, ani łatane obrazy, ani wzdychanie artystek kinowych, ani oklepane reklamy z pastą, zegarkami, wódką, meblami i szkołą pokręconych tańców — wszystko to mię bawi, zachwyca, napawa fantazją, natchnieniem i apetytem.

I dlatego z całym rozmachem występuję w obronie tych, którzy za dolary chcieli zabezpieczyć kina przed cesarskiem cięciem ustawy o ochronie lokatorów.

Cóż się właściwie złego stało. To, że dziennikarz jakiś wziął 400 dolarów za obronę kina? — Czyż adwokaci gardzą dolarami, jeżeli chodzi o obronę klijenta od paskudnej afery. Czyż wzbogaceni politycy nie zakładają za dolary dzienników, których obowiązkiem jest codziennie prać wyświechtane honory i puszczać rano i popołudniu mniej lub więcej fałszywe „echa" ich uczciwości?

Cóż więc dziwnego, gdy jakiemuś dziennikarzowi dają 400 dolarów za specjalne trudy i zachody dokoła popierania tak ruchliwej instytucji, jak kino.

Zapewniam, że ani 400 dolarów, ani popieranie kina, nie wpłynie zupełnie na ideologię pisma, które ze szczytu swych haseł, znakomicie informuje swoich czytelników o niewiastach, fikających po niebie, o majtkach księżny Ludwiki Koburskiej, o dozorcach-bydlętach i t. p. ważnych wypadkach.

Owszem kwota 400 dolarów wydaje mi się stanowczo za małą. jeżeli chodzi o umoralnienie szerokich warstw społecznych drogą kinowych i dziennikarskich senzacji. Cóż to jest 400 dolarów? Wszak nie kupisz za nie ani 2 pokoje z kuchnią, ani na przyszłe wybory nie wystarczy. — Czyż to nie jest raczej aktem skromności i ukochania wielkich a senzacyjnych ideji.

„Ale uczciwość?" — Boże, po co o takie rzeczy pytać. Dziennikarz musi się zdecydować: albo uczciwość albo senzacja. Jeśli pójdzie za uczciwością, czeka go bryndza, a jeśli za senzacją — dolary. A za dolary można kupić sobie dziennik, a dziennik dobrze finansowany zdobędzie nie tylko uczciwość, ale i nagrodę za zdobycie uczciwości.

Zresztą uczciwość i senzację, idee i dolary znakomicie można pogodzić... w kinie. K.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Longina m.; gr. kat. Fteodota. Jutro rz. kat. F. E. 2 Sucha Lub.; gr. kat. N. G. 1 P. Wschód słońca 5·39; zachód 5·26.

Teatr Wielki.

Sobota o 3 pop. „Jak wam się podoba" — wieczór „Prorok".
Niedziela o 12 w poł. Wielki koncert symfoniczny" (abonament ważny) — o g. 3 pop. „Straszny dwór" — wieczór „Danton".
Poniedziałek „Pani X" Bissona" (występ K. Bednarzewskiej).
Wtorek „Prorok".
Środa i czwartek „Pani X." (występ Bednarzewskiej).
Piątek „Prorok".

Teatr Mały.

Sobota „Upiory", występ W. Siemaszkowej.
Niedziela „Świderek".
Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek „Upiory" (występ W. Siemaszkowej).
Piątek „Upiory".

Teatr Nowości.

Sobota „Mikado".
Niedziel pop. o 3·30 „Damy i huzary" — wieczór „Mikado".
Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek „Mikado".
Piątek „Mikado".

Teatr Bagatela.

„Pomyłka" sketch. — H. Kostyńska — M. Mirski — T. Doński — B. Bronowski. — „Stow. z ogr. poręką", farsa. Początek o godz. 8 wiecz.

„Młoda scenka", ul. Chorążczyzny 7.

W niedzielę dnia 16. marca „Grzegorz Dandin", Moliera. Komedja w 3-ch aktach. Początek o godzinie 8 wiecz.

Ze Lwowa.

— **Ulepszenia techniczne w „Proroku".** Nauczona doświadczeniem po premierze, Dyrekcja postarała się, by zmiany następowały szybciej tak. że opera kończyć się będzie przed jedynastą.

— **W niedzielę Wielki Koncert Symfoniczny.** Resztę biletów można zakupywać i zakładać odcinki abonamentowe we wszystkich kasach.

— **Druga niedziela muzyki kościelnej** w kościele Marii Magdaleny: 16 b. m. w czasie mszy św. o godz. 10-tej wykonają szereg pieśni kościelnych znani z estrady koncertowej soliści p. Janina z Małaczyńskich Widtowa i p. Ernest Muller, akompanjuje p. Czajkowski. Datki dobrowolne na restaurację kościoła przyjmować będą kwestujące panie.

— **Akcja na rzecz Kresów zachodnich.** 12 bm. z inicjatywy ks. arcyb. Twardowskiego odbyło się w Jego pałacu posiedzenie organizacyjne Woj. Komitetu Honorowego Tygodnia Obrony Kresów Zachodnich. Na zebraniu byli obecni delegaci Związku Obrony Kresów Zachodnich z! Poznania i Warszawy. Protektorat nad Komitetem Wojew. objął ks. arcyb. Twardowski. Akcją zbiórki na rzecz Kresów Zachodnich i pomocy kulturalnej Polakom zamieszkałym na Kresach niewyzwolonych odbywa się pod ogólnym protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej. Była ona już przeprowadzona we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej.

— **Z żałobnej karty.** We Lwowie zmarł w 82 roku życia Apolinary Sokołowski, uczestnik powstania z r. 1863. Ś. p. Sokołowski służył jako szeregowiec w oddziale Horodyńskiego i walczył pod Radziwiłłowem. — Po powstaniu osiadł we Lwowie. Przez długie lata pracował w administracji „Gazety Lwowskiej". Brał żywy udział w chórach Tow. muzycznego i „Lutni". Wczoraj złożono zwłoki śp. Sokołowskiego na spoczynek wieczny. Cześć jego pamięci.

— **Podwyższenie opłat pocztowych i telegraficznych.** Z dniem 16 b. m. ustalono opłaty pocztowe w tysiącach w sposób następujący: za list 250, kartkę 150, druki 80, polecone 400, ekspres 750, 1 wyraz telegram. 150 mp.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk. z dnia 14. marca 1924.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza	738·8 mm	738·6 mm	737·9 mm
Temperatura	— 8·4° C	— 7·7° C	— 7·2° C
Kierunek wiatru	N	N	NW
Prędkość wiatru (w kilom. na godzinę)	22	22	11

Temperatura najwyższa — 7·2, najniższa — 8·7.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S = południe, W = zachód.

Uwaga: pochmurno, śnieg.

— **Dar na cele młodzieży.** Prof. dr. Ludwik Bykowski złożył do rąk Rektora Uniwersytetu kwotę 100,000.000 Mkp. na cele Młodzieży akademickiej. Rektorat składa za ten hojny dar serdeczne podziękowanie imieniem Władz akademickich i młodzieży.

— **Trzy masowe wiece lokatorów** z ramienia „T-wa ochrony lokatorów“ odbędą się w niedzielę 16 b. m. o godz. 9.30 rano: 1) w sali kina „Lew“ ul. Skarbkowska, 2) w sali Gwiazdy“ ul. Franciszkańska, 3) W sali kina „Grażyna“ ul. L. Sapiehy. Przemówienia wygłoszą referenci zrzeszenia lokatorów oraz posłowie. Szczegóły w afiszach.

Wystawa. Bieżąca niedziela jest ostatnią w którą zwiedzić można obecną wystawę Tow. Sztuk Pięknych obejmującą wystawy zbiorowe art. mal. Marcina Kitza, Kazimierza Łotockiego i Konstantego Mackiewicza. Wystawa otwarta będzie jeszcze tylko do środy 19 bm. codziennie od ogdz. 10—3 popoł. Wstęp 500.000 Mp. (ul. Dzieduszyckich 1. boczna brama Muzeum Przem.).

— **Koncert w niedzielę dnia 16 b. m.** w sali kasyna oficerskiego przy ul. Fredry zaszczytnie znanej śpiewaczki p. Zofji Hanszewskiej z obfitym i dobranym programem. Początek o godz. 8 wiecz. Bilety można nabyć wcześniej w składzie nut p. Seyferta przy ul. Akademickiej i bezpośrednio przed koncertem przy kasie.

— **„Zjednoczenie“.** Odczyt kol. Müttera pt. „Żydzi w życiu gospodarczem Polski“ odbędzie się w sobotę 15 bm. o godz. 7. (Królewska 7). Goście mile widziani.

— **Niedzielne wykłady higieniczne.** W niedzielę dnia 16 bm. o godz. 11, w sali teatru świetlnego „Kopernik“, odczyt z licznemi przeźroczami Dr. Witolda Łuczyńskiego p. t. Higjena serca u kobiet. Wstęp tylko dla pań.

— **Wyroby tytuniowe** w najbliższych dniach mają znowu być podwyższone. Donoszą o tem pisma krakowskie.

— **Ucieczka czy zamach samob.?** Wczoraj o godz. 11 w nocy, wezwano pogotowie rat. na ul. Zacerkiewną, gdzie z jednego z domów wyskoczył z okna II. piętra Dmytro Rudiak, l. 35 liczący, zam. przy pl. Gosiewskiego l. 4. Skutkiem upadku doznał on złamania obu nóg oraz wewnętrznych obrażeń. Pytany o powód tego kroku zeznał on, iż skoczył dlatego, ponieważ powiedziano mu, że policja wkroczyła do tego domu, zaś po chwili zmienił zdanie opowiadając, iż uczynił to w zamiarze samobójczym, gdyż jest chorowitym i chciał w ten sposób skończyć z życiem. Na dowód pokazał kilka recept wystawionych przez kasę chorych. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez pogotowie rat. odwieziono go do szpitala. Zawiadomiona o tym wypadku policja. wszczęła dochodzenia.

— **Sprawa Hordliczki.** Wyrokiem sądu apelacyjnego Stefan Hordliczka skazany został za zabicie macochy na 4 lata więzienia, po zastosowaniu amnestji karę zniżono do 2 lat 8 miesięcy. Hordliczkę pozostawiono na wolności za kaucją 6 miljardów.

— **Dobry przyjaciel.** Stanisław Zagrodziak, uczeń szlifierski, l. 17 liczący, w sprzeczce ze swym przyjacielem, Janem Tyszą, pchnął go nożycami w pierś w okolicę obojczyka. Młodocianego bandytę zamknięto w aresztach polic., rannego zaś odwieziono do szpitala.

— **Śledztwo przeciw funkcjonarjuszom policji.** Jak już donosiliśmy w wczorajszym numerze, Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło przeprowadzić we Lwowie śledztwo na skutek interpelacji poselskiej w sprawie bicia aresztantów w lwowskich aresztach policyjnych. Zawieszono przedewszystkiem w urzędowaniu aspiranta oddziału śledczego Łabiaka i wywiadowcę Malarskiego. Wczoraj rozpoczęła już komisja śledcza, złożona z st. radcy policji Kreinera, komendanta Okręg. Pol. państw. Wiczyńskiego i jego zastępcy p. Nowodworskiego, dochodzenia, które z pewnością wyświetlą sprawę i doprowadzą do ustalenia prawdy. Wymieniona wyżej komisja zawiadomiła o rozpoczęciu śledztwa prokuratora p. Swobodę.

— **Fatalny upadek.** Jan Mastyniuk, maszynista kolej., przechodząc ul. Gródecką, pośliznął się i upadając, doznał wstrząsu mózgu. Wezwane pogotowie rat. odwiozło nieszczęśliwego do szpitala.

Z całej Polski.

— **O inwigilację marsz. Piłsudskiego.** Na 19 bm. rozpisano rozprawę przeciw por. Błońskiemu, oskarżonemu o inwigilację marsz. Piłsudskiego. Do rozprawy powołano 62 świadków, między nimi ministra spraw wojsk. gen. Sikorskiego, b. ministr gen. Sosnkowskiego, gen. Hallera, posłów Mączyńskiego, Kościałkowskiego i Zamorskiego.

— **Fundusz narodowy dla literatów polskich.** Do sejmu wniesiony zostanie projekt ustawy o funduszu narodowym dla pracowników pióra w Polsce. W sprawie tej odbyło się wczoraj 14 b. m. zgromadzenie członków Związku zawodow. literatów.

— **Zwyżka cen mąki pszennej w Warszawie.** Mąka pszenna podrożała tu ze względu na ogromne jej zapotrzebowanie na wypiek „macy“ w związku ze zbliżającymi się świętami. — Tel. wł. (G).

Z całego świata.

— **Samolotem na około świata.** „Matin“ donosi z Nowego Jorku, 15 b. m rozpocznie się oczekiwana z wielkiem zainteresowaniem podróż samolotem na około świata. Wzlot nastąpi z lotniska w St. Monica (25 km. od Los Angelos).

— **Szalejące burze.** Z całego atlantyckiego wybrzeża Ameryki donoszą o szalejących burzach. Ulice miast nadbrzeżnych zalewane są obficie wodą. W N. Jorku zginęło 5 ludzi. Jest wielu rannych.

—**Ofiary burzy na morzu.** „Matin“ donosi z N. Jorku, że podczas burzy, szalejącej u wybrzeży około 10 osób straciło życie.

Wiktor Łabuński powrócił z Anglji po odbyciu tam szeregu koncertów i gra we Lwowie 16-go marca w sali Kasyna i Koła lit.-art. W programie Beethoven. Prasa angielska wyraża się o p. Łabuńskim z zachwytem jak świadczą recenzje wystawione w witrynie u B. Połonieckiego, gdzie też odbywa się sprzedaż biletów na powyższy poranek. 5790

Komunikaty.

Świadczenia zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszów (urzędników prywatnych). Rozporządzeniem ministra pracy i opieki społecznej z d ia 28/2 br. Dz. U. R. P. Nr. 21. zostały świadczenia zakładu pensyjnego dla funkcjona juszy we Lwowie z tytułu ustawowego ubezpieczenia pensyjnego urzędników prywatnych począwszy od 1-go marca br. podwyższone w porównaniu do wysokości re t za miesiąc luty b. r. 20-krotnie z tem, że najniższa renta inwalidzka i starcza wynosi 28 franków złotych miesięcznie, najniższa renta wdowia 15 fr. zł., renty sieroce najniższe 7—14 fr. zł. Zresztą dochodzą obecnie renty do wysokości 150 fr. zł. miesięcznie.

Świadczenia z działu dawniejszego dobrowolnego ubezpieczenia zostały przez zarząd zakładu również wydatnie podwyższone.

Zapiski.

Oświata pozaszkolna. W związku z rozpoczętą przez związek polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych akcją w zakresie pracy oświatowej pozaszkolnej, podjął związek także wydawnictwo czasopisma poświęconego tym zagadnieniom p. t. „**Polska oświata pozaszkolna**“. Obok „Ruchu Pedagogicznego“ jest to drugie wydawnictwo Związku poświęcone zagadnieniom wychowawczym, w tym wypadku odnoszącym się do kwestji wychowania i kształcenia dorosłych. „**Polska oświata pozaszkolna**“, której zeszyt 1-szy opuścił już prasę, ma być nawiązaniem do zawieszonego wydawnictwa wydziału oświaty pozaszkolnej Min. W. R. i O. P. to też przypomina je zarówno formą zewnętrzną, jak treścią i duchem przenikającym pismo. Na treść zeszytu składają się: Słowo wstępne od redakcji, prof. dr. Romana Dybowskiego i Nauka a oświata pozaszkolna Marji Jaworskiej, o szkołę powszechną dla dorosłych, E. N. Konferencja oświatowa H. Budzyńskiej, nauka języka polskiego na kursach dla dorosłych (Z praktyki pracy oświatowo-kulturalnej), bogate i interesujące przyczynki w rubrykach „Materjały oświatowe“ ruch oświatowy w Polsce“, ruch oświatowy zagranicą wreszcie przegląd literatury i czasopism.

Nekrologja.

†

Stanisław Prus I. Niemczynowski

kapitan Wojsk polskich z r. 1863-4, odznaczony krzyżem „Virtuti Militari“, obywatel m. Lwowa etc. etc.

przeżywszy lat 85, zmarł dnia 13. marca 1924.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się dnia 16-go marca 1924 o godz. 11. rano z domu żałoby przy ul. Pułaskiego 9. do grobowca rodzinnego na cmentarzu Łyczakowskim.

Nabożeństwo żałobne

odbędzie się dnia 27. marca w Bazylice archikatedralnej o godz. 12. w południe.

RODZINA.

Osobnych uwiadomień nie rozsyła się.

Sport.

Mistrz piłki nożnej Ameryki na Olimpjadzie. „Wiener Journal“ podaje, że w Olimpjadzie paryskiej weźmie udział mistrzowski klub Ameryki a nie team, jak to początkowo zamieszczono. Po Olimpjadzie klub ten rozegra zawody we Wiedniu z Vienną.

Olimpijscy zwycięscy w Wiedniu. Po Olimpjadzie paryskiej zwycięscy w lekkoatletyce, pływaniu i w boksie, wezmą udział w wielkich zawodach sportowych, które organizuje First Vienna.

Jakie dochody przynoszą zawody zagranicą. Czysty dochód z zawodów międzypaństwowych Włochy—Hiszpania wynosiły 230.000 lirów, czyli około 90 miljardów mkp.

Tygodnik sportowy z dnia 11 marca b. r. zawiera artykuły: Sport i pokój światowy. Bojkot. Uwagi na czasie przez E. Mückenbrumna i t. d.

Kapitan związkowy Jugosławian Ugrinic, niezadowolony z wyniku wyborów do związku jugosłowiańskiego, złożył swój mandat. W miejsce jego wybrano Sekulica z Zagrzebia.

STAR.

Dnia 10 marca 1924 odbyło się w sali obrad Ziemskiego Banku Kredytowego we Lwowie pierwsze Walne bilansowe Zgromadzenie spółki akcyjnej pod firmą: „Star“. Fabryka domieszek do kawy w Sądowej Wiszni, Spółka akcyjna we Lwowie“.

Na Zgromadzeniu tem przedstawiła Dyrekcja i Rada Zawiadowcza zebranym akcjonarjuszom przebieg spraw i czynności spółki za czas od jej założenia aż do dnia 31 grudnia 1923.

Spółka akcyjna „Star“ jest kreacją Ziemskiego Banku Kredytowego, Tow. akc. we Lwowie, który dkupiwszy od firmy Kolińskiej Fabryki cykorji zniszczoną podczas wojny fabrykę te że w Sądowej Wiszni, fabrykę tę odbudował, znacznie rozszerzył i zorganizował ją ponownie na zasadzie spółki akcyjnej, zatwierdzonej przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie.

Odbudowa fabryki prowadzona celowo i energicznie ukończoną została we wrześniu 1922.

Budynki fabryczne rozmieszczone są na obszarze 8 morgów w Sądowej Wiszni, obok toru kolejowego i połączone ze stacją własnym torem przemysłowym.

Wszystkie budynki fabryczne są murowane i odpowiednio do celów fabrykacji zastosowane.

Fabryka skła a się z dwóch oddziałów, a mianowicie z bardzo obszernej, wedle najnowszego systemu urządzonej suszarni i właściwej wytwórni domieszek do kawy.

Przy budowie tej wytwórni zastosowano najnowsze zdobycze techniki na polu wyrobu domieszek do kawy i cykorji tak że fabryka dziś zarówno pod względem wyposażenia w maszyny jakoteż sposobu produkcji stoi na wyżynie europejskiej. Cała produkcja od czyszczenia surowca aż do zapakowania gotowego produktu do paczek i ekspedycji tychże paczek do skrzyń, odbywa się specjalnemi maszynami w sposób iście amerykański, wzbudzając podziw.

Już w zeszłym roku, gdy poprzednie budynki okazały się za szczupłe, wyzyskano jeszcze ówczesną konjunkturę i rozszerzono znacznie fabrykę przez postawienie nowych magazynów i budynków, przez co wydatność i produktywność fabryki znacznie wzrosła, a w tym samym stosunku podniosła się wartość majątku spółki.

Ruch fabryki rozpoczął się w październiku 1922 i od tej chwili fabryka stale pracuje, a towar jej, znany ze swej dobroci cieszy się wielką ba dzo wziętością.

Zarząd fabryki mając na względzie zapewnienie przedsiębiorstwu stałego dopływu surowca, zjednał pokaźną ilość właścicieli ziemskich dla myśli uprawy korzenia cykorji, którego dostarczają fabryce, przez co odpadła potrzeba sprowadzania surowca z zagranicy.

Obecnie zatrudnia u siebie fabryka stale około 200 fachowo wyszkolonych robotników.

Kapitał zakładowy spółki wynosi obecnie 120,000.000 mkp. a na podstawie już udzielonego przez Ministerstwo zezwolenia podniesiony zostanie do wysokości 360,000.000 mkp. przez co uzyska spółka dalsze fundusze dla celów obrotowych.

Okres pierwszy administracyjny zamknięto zyskiem 2,840.000.000 mkp. a na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia, uchwalono wypłacić akcjonarjuszom 5% dywidendę i 600% superdywidendę, czyli razem 605%, a dywidenda ta będzie wypłacaną zgłaszając m się akcjonarjuszom już od dnia 15 marca br. w Ziemskim Banku Kredytowym, Tow. akc. we Lwowie, ul. Jagiellońska l. 2.

Na wniosek Rady Zawiadowczej uchwaliło także Walne Zgromadzenie wydzielić z zysków kwotę 500,000.000 mkp. na cele użyteczności publicznej.

—00—

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 14. marca.

Powodzenie wiedeńskich targów wschodnich, które dziś 15 b. m. zamknięte zostały, nie było wielkie. Podług pism wiedeńskich, poczyniono dla Polski większe zakupy papieru, obuwia i wyrobów metalowych.

+ **Targi w Pradze.** Wiosenne Targi w Pradze liczą 1973 wystawców w tem 150 wystawców 15-tu państw zagranicznych. W Targach biorą udział po raz pierwszy wystawcy niemieccy, którzy przedtem unikali Targów praskich a w roku bieżącym zajmują jedna trzecią część kiosków. Z państw zagranicznych biorą udzał w Targach Jugosławja, Francja, Włochy, Niemcy, Szwecja, Danja, Anglja, Belgja, Polska Rosja, Austrja, Kanada i Mexyk. (Pat.)

KURSA WALUT.

Dziś kursa nieco obniżone. Podaż znaczna, obrót jednak słaby. Na rynku znać uspokojenie. Przecietnie płacono za dolar 9.850, funt 41.800, frank szwajc. 1.625.

P. K. K. P. płaciła dolar 9.240, funt 39.550, frank szwajc. 1.590, francuski 395.

OBROTY W AKCJACH.

Tendencja zniżkowa. Kursa naogół utrzymane. Większa ilość transakcji w kilku tylko papierach.

Hipoteczny 2875, 2880. Pokred. 350, 375, 400. Przemysłowy 2200, 2225, 2250, 2215, 2220, 2210, 2240. Rolniczy 1325. Z. B. K. 850, 800, 750, 825, 775, 760, 725, 850. Browary 28500, 29750. Chodorów 23000, 22900, 22750, 23000, 2250o, 23100, 23250, 23500, 22250, 23000, 23250. Chybie 48250, 49000. 48500, drobne: 50000, 49750, 49500, 50500. Cegielski 27oo, 2675. Gafota 1275, 1250. Górka 70500. Pocisk 6000. Nafta 2200. 2210, 2225. Rakszawa 14750, 14500. Siersza g. 24500. Sp. Wydawnicza 4000. Tespy 28000, 27750, 28250. Zieleniewski 46500, 46750. Ćmielów 3700, 3650, 3675. Krakus 8000. Lokomotywy 2725, 2750, 2800. Nitrat 1250. Oikos 18250, 18300. Parowozy 1875, 1900, 1875, 1865, 1890, 1900, 1880, 1850. Pezet 825, 820, 820.

Niekotowane: Azot 2150, B. Ziemian 140, setki 165. Brugger 4350. Columbia 350. Czempińska Huta 650. Elektrownia nad Sanem 800. 790. Gazy 90000, 91000. 92000, 92500. Gazy zac. 3000o, 3o5oo, 3o6oo, 3o7oo. Gazolina 4600, 4575, 4560. Gazociągi 825, 815, nf. 700. Jaworzno setki 107000, po 25 109500 109300, drobne 116500, 116250. Len z przedpoł. 5660, 5500, 5400. Książnica pol. of. kup. 5000. Lesienice 9300, 9400. Nobel 7000. Olkusz 2100. Radziwiłł 7000, nf. 625o. Schön 405000. Węglówki 140, 138, 135 135.2.

We wczorajszych notowaniach umieszczono przez pomyłkę notowania akcji „Jaworzno“ 102000 setki — transakcje dokonano tylko w akcjach po 25 sztuk i drobnych.

KURSA ZBOŻOWE.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 37500000. Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 —.—. Jęczmień małopolski browarniany 22000000. Jęczmień małopolski przemiałowy 19000000. Owies małopolski 44/45 ex 1923 22000000*). (Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania. *) Ceny szacunkowe bez transportu.

AKCJE KRAKOWSKIE.

Bank Małopolski 2500. Przemysłowy 2175. Bk. Zw. Sp. Zar. 24000. Tohan 1725. Pharma 2675. Impex 100. Ćmielów 3900. Zieleniewski 46750. Cegielski 2700. Parowozy 1925. Trzebinia żelazo 3050. Trzebinia mydło 16600. Pocisk 6200. Górka 72000. Siersza Górn. 24000. Elektrownia 1450. Tepege 11050. Polska Nafta 2400. Pokucie 2250. Krakus 7900. Chodorów 23000. Strug 6600. Syndykat kosz. 900. Niemojowski 2800. Piaseccy 3650. Jaworzno 100—100 -25 110000. Jaworzno dr. 117000. Gazy wschodnie 88000. Chybie 51000. Lokomotywy 2900. Nafta w Krośnie 2500. Nitrat 1200. Len 5150. Azot 2200. Gloria 1200. Węglówki 140. Polski Glob 750. Żegluga 430. Oikos 17 1/4. Tendencja utrzymana. (AW.)

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Tendencja dla walut i dewiz zagranicznych nieco zwyżkowa; dolar 9.250; akcje lekko zwyżkowe.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Bank Przemysłowy Lwów 2200. Siła i światło 2750. Chodorów 24250. Michałów 3200. Polska Nafta 2300. Cegielski 2950. Parowozy 2000. Pocisk 6200. Unja 28000. Ursus 5300 III. 5000. Żyrardów 1580000. Ćmielów 3900. Tendencja mocna. (AW.)

Z WARSZAWSKIEJ GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Warszawa. 14. III. Tel. wł. (G) Na giełdzie zbożowej daje się odczuć zwyżka cen wywołana niepokojącemi pogłoskami o zezwoleniu rządu na wywóz wielkiej ilości żyta do Austrji.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają. T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	14 marca	B) Akc. przem.	14 marca
Akc. Związk.	0000	Górka	70500000
Handl. Pozn.	0000	Oikos	18300000
Hipot. akc.	2880000	Parowozy	190000
Hipot. zemel.	0000	Patrja	32000
Małopolski	2775000	Pezet	T 830000
Powszechny	0000	Pocisk	6000000
Przemysłowy	2250000	Polski Glob	000000
Rolniczy S. A.	1325000	Polska Nafta	2225000
Ziemski kred.	850000	Pol. Tow. Bud.	500000
B) Akc przem.		Pol. Tow. H.	0000
Browar Lwow.	28750000	Rakszawa	14750000
Chodorów	23500000	Siersza el.	00000
Chybie, fabr. c.	4900000	Gór. Siersza	24500000
Karpalit	3900000	Tepege	00000
Ćmielów	3700000	Tespe sól pot.	28250000
Galicja	—	Tehate T. a.	000000
Gafota ex	1275000	Zieleniewski	46750000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 63.	Warszawa 14 marca	Zurych 14 marca	Gdańsk 14 marca
	Dewizy		
100 Mk. pol.	— 100 —	—	618-0, 622
1 funt ang.	39900000	24 79	25
100 frs franc.	42700000	26 30	26, 53-26, 67
100 fr. szwaj.	161000000	100 00	
100 frc. belg.	34750000	21·50	
100 K czesk.	26400000	16·77	
100 K węg.	—·—	0 0014	
100 K austr.	00	0·0000	
100 M niem.	00000	0130	
1 Dolar am.	9300000	5·75	
100 Lir wł	39900000	24 57	
100 Lei rum.	00000	3 10	
100 guld. hol.	345000000	2·15	216, 25-217
100 K norw.	—·—	78 00	
100 K duńsk.	—·—	89·50	
100 K szw.	—	152·25	
Frank złoty	1800000		
Miljonówka	1450000		
	(AW)	(AW)	(AW)

PANIE! **KAPELUSZE** PANOWIE!

ostatniej kreacji nadeszły do specjalnych magazynów kapeluszy 5784

RUDOLFA NEUWELTA we Lwowie pl. Marjacki 8, ul. Kazimierzowska 25 ul. Gródecka 72. — Fabryka: Balonowa 3,

---

SUKNA 709 **i ubrania** na wios e i lato, każdego rodzaju pierwszorzędnych fabryk bielskich na ubrania męskie jakot ż kostjumy i płaszcze damskie — po eca po cenach fabrycznych Skład sukna i pracownia krawiecka **S. Weiss, Lwów, Sykstuska 6.**

Na raty wszystkim a w szczególności P. T. Urzędnikom dajemy

Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie pryczezy

z najlepszych materjałów i po najniższych cenach **Józef Margulies i O. B. Panzer**

Lwów, pasaż Mikolasza 4, wejście obok kawiarni „De la Paix". 1626

PŁASZCZE

gumowe
gabardynowe
angielskie
damskie

nadeszły do magazynów konfekcji męskiej, damskiej i dziecinnej

Józefa Körnera

Lwów, ul. Trybunalska 6. (dom własny) 5787

Rok założenia 1890.

Kopernika 23!!!

Kilimy Gliniańskie w wielkim wyborze

oraz

WYROBY KOSZYKARSKIE

MEBLE salonowe, werandowe, łóżeczka, bujaki, f tele, kanapy, kosze podróżne i stojaki na kwiaty. **WALIZY**, le aki, **KASETY** r fjowe i rzeźbione polecają hurtownie i częściowo.

— — BRACIA HEGEDÜSS ulica Kopernika 23. filja Kętrzyńskiego 11. — —

POSZUKUJE

się w bardzo ważnej sprawie jego własnym i teresie p. Leopolda Karasińskiego, inżyniera politechniki lwowskiej. Uprasza się znajomych jego o podanie imiennego adresu obecnego zamieszkania do „Par" Poznań 27. Grudnia 18. pod Nr. 58, 279. 531

Ważne dla rolników

„SUPERFOSFATÓW"

po oryginalnych cenach fabrycznych bez jakichkolwiek podwyżek dostarcza

MARJAN SZYFF, Kraków XXII.

Wyłączne przedstawicielstwo największych polskich fabryk, a mianowicie: CHEMICZNA FABRYKA dawniej Karol Scharff i S-ka S. A. w Bogucicach koło Katowic. — FABRYKA PRODUKTÓW chemicznych „LIBAN" S. A. w Podgórzu. — ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „STRZEMIESZYCE, S. A w Warszawie. 5706

Poleca również po najniższych cenach: Tomasynę, siarczan amonu, saletrę chilijską i norweską, sole potasowe, wapno palone — mielone i nawozowe skaliste o az miałkie.

Zapytania załatwia się odwrotnie. 5709

Posady i prace.

Zdolna siła biurowa żeńska z kilkuletnią praktyką oraz najlepszemi referencjami zmieni posadę natychmiast. Zgłoszenia pod W. R. do Administracji „Kurjera Lwowsk." 5761

Zastępców obeznanych w branżie kolonialnej i aptecznej, **poszukuje się** za wysoką prowizją. Ewent. oddam wyłączną sprzedaż na Lwów. — „MATADOR" Wytwórnia Chemiczna **Bydgoszcz, Promenada 12**

Zdolny pracownik fryzjerski szuka posady. Zgłoszenia do Admin. pod „Pomocnik". 5778

Unieważniam zaginioną książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U., Lwów, Stanisław Flisowski. 5789

Jeden pokój w śródmieściu za wysokiem wynagrodzeniem poszukuje. Moszkowicz, sklep Kołłątaja 2. 5782

Stancję z kuchnią i magazynem w śródmieściu za wysokiem wynagrodzeniem poszukuję. Moszkowicz, sklep Kołłątaja 2. 5781

Wynajmę dwa pokoje z kuchnią chętniej trzy. Czynsz i wszelkie warunki przyjmę. Zgłoszenia administracja „Kurjera Lwowsk." pod „Pewność". 5791

Różne.

Unieważniam zgubione dokumenty wojskowe wystawione przez Dowództwo 71. p. p. na nazwisko Władysława Olszyńskiego sierzanta sztabowego. 5783

Kupno i sprzedaż.

Fortepian krótki, krzyżowy w dobrym stanie sprzedam, Domagalewicza 3, parter lewy od 3—4. 5793

Fortepian pierwszorzędnej marki, krótki, płyta metalowa, ton i wygląd wspaniały, sprzedam. Kopernika 26, parter, oficyny, gankiem ostatnie drzwi. 5792

Łóżka składane, łóżeczka dziecinne, karnisze mosiężne, otomany, kanapki, materace włosienne, sypialnie, jadalnie i urządzenia biurowe poleca Magazyn Mebli STEIL i Ska Lwów Kazimierzowska 28. 6-5

Cegłę mączkę szamotową dachówkę azbesto-wo-cement. i paloną poleca firma **HORSZOWSKI i S-ka, Lwów Bourlarda 3.** — 5785 — Nr. telef. 1764. —

ŁÓŻKA, UMYWALNIE I WIESZADŁA NA SUKNIE

POLECA

Alfons MEŇŠIK

Lwów, Wałowa II. 1637

OBUWIE NA RATY najeleganlsze najtrwalsze krajowe i zagraniczne **- Pańska 21. -**

FUTRA przerabia na modne fasony, przyjmuje do farby chemicznej lisy krajowe na kolor czarny, alaska krzyżowy — Władysław SOLIK, kuśnierz, Lwów, **Chorążczyzny 5,** II. p., róg Akademickiej. 5701

NA RATY! Korzystajcie z okazji! Wobec stabilizacji marki polsk.

Lwowska Spółka Manufakturowa

ul. Akademicka 23.

poleca po cenach unormowanych, fabrycznych wszelkie towary bławatne i manufakturowe, jak: wełny, kamgarny, gabardyny, płótna itp. nowości sezonowe na **długoterminowe spłaty. Przy kupnie wystarczy mała część gotówki. Dla urzędników państwowych specjalne udogodnienia — — w spłatach.** — Obejrzenie towarów nie obowiązuje do kupna. — —

Lokal otwarty od 9 rano do 7 wieczór bez przerwy. 5788

Jedwabie Welwety Aksamity Velour Chiffony, Brokaty na podszewki, KAPELUSZE damskie ostatnich kreacji.

Wszelkie dodatki do modniarstwa i krawieczyzny

poleca Magazyn nowości dla Pań

Gerber i Steinmetz Lwów, ul. Kopernika 5. Telefon nr. 859. 1625

Dostarcza ze składu **Armaturę** do kilku maszyn parowych, gorzelń, browarów, rafinerji i kopalń **Pompy** Wirthingtona odwadniacze insektory garczki kondenzacyjne **Rury** gazowe, kotłowe i łączniki **Metali** blachy, rury pręty miedziane i mosiężne, kompozycje cynę angielską, oraz wszelkie inne artykuły techniczne dla wszystkich gałęzi przemysłu poleca tanio

„WENTYL" Lwów, Gródecka 36. Telef Nr. 737.

TKALNIA „KONOPIE" Lwów, Piekarska 53.

przyjmuje do wymiany t. j. len konopie, przędzę, wełnę i kłaki, za wszelkie gotowe wyroby, jak różne płótna, ręczniki, prześcieradła, chustki, szale, sukna, cajgi barchany itp. pod bardzo przystępnymi warunkami. Kupujemy też wszelkie surowce, płacąc najwyższe ceny. ZE ZSZYWANYCH SZMATEK WYRA- — — — — BIAMY DO DNI 8 CHODNIKI BARDZO ŁADNE — — — 717

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Kiełbusiewicza. — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński.